

FOLYTATÁS A 8. OLDALRÓL

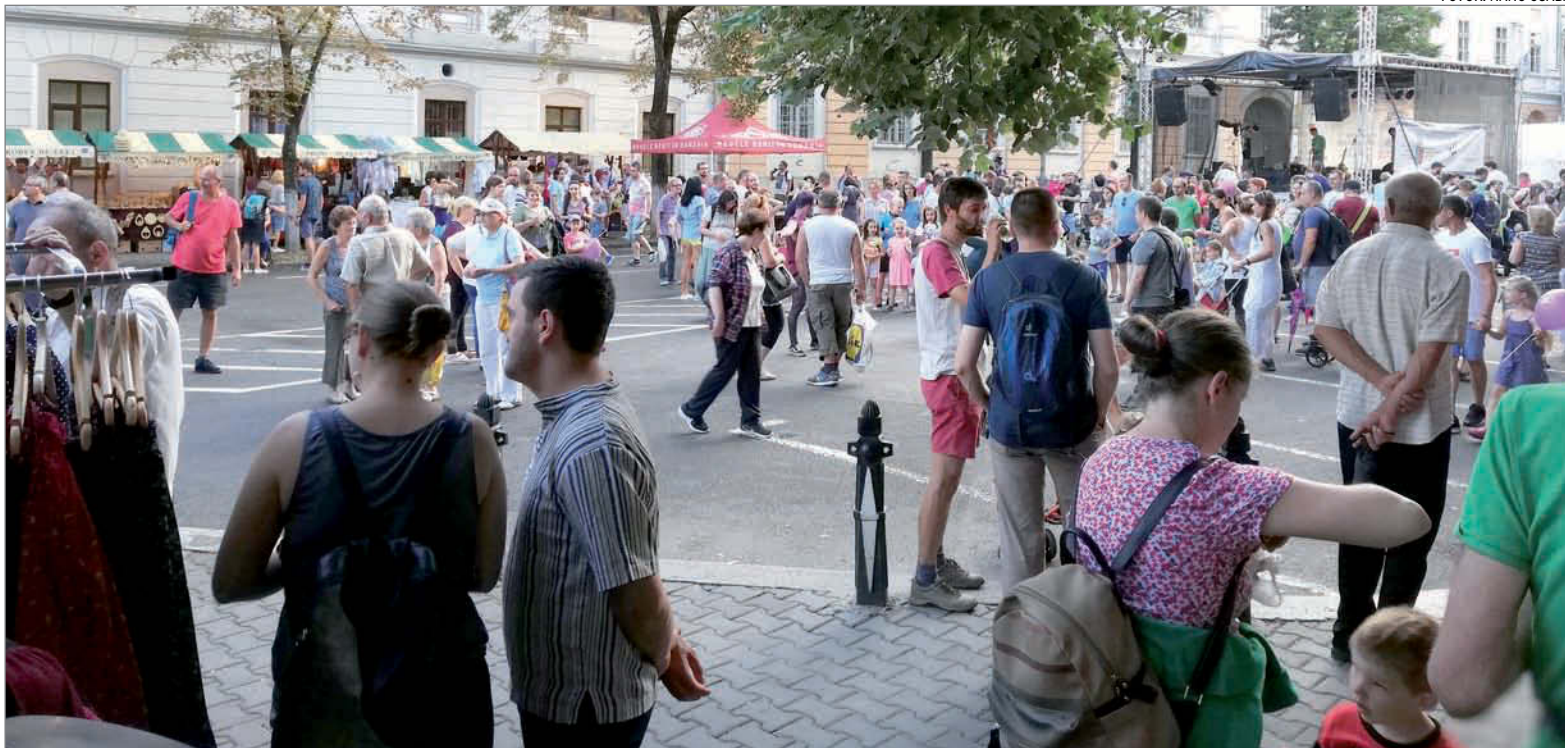
Szintén egészségügyi vonatkozása volt dr. Peták István neves magyarországi kutatóorvos előadásának, aki a rákkutatás pozitív eredményeiről számolt be az érdeklődőknek.

Ritkán látott kincsek

A magyar napok programkínálatából kiemelkedett a Szentegyház utcában (arculatának kialakításában szintén jelentős szerepet játszott a katolikus egyház) nyílt egyházművészeti kiállítás. Olyan ritka egyházi kincsek tárultak ez alkalommal a látogatók szemei elé, amelyek egy része évszázadokon át rejtve maradtak a laikusok előtt. A kiállított dokumentumok nagy részét legfeljebb a szakemberek tanulmányozhatták, akik bejáratosak voltak a katolikus egyház rejtett levéltárába.

Az Ars Sacra Caludiopolitana című kiállításon a kolozsvári Szent Mihály-templom és piarista templom liturgikus tárgyai, valamint Kolozsvár történetéhez kötődő tárgyi emlékek kerültek bemutatásra. A szemlélődő szinte a történelem részesének érezhette magát, hiszen a Szent-Mihály templom a 14. században épült, míg Erdély első barokk temploma, a piarista, az 1700-as évektől áll.

A tárlat rálátást engedett a kolozsvári katolikus hitélet történetére és kimagasló értékeire, alkalmat kínált főként a barokk és újkori tárgyi örökség megismerésére. Az 1950-es években például a templom több barokk mellékoltárát lebontották, de szobraikat, oltárképeit megőrizték az utókor. Egyebek mellett ezek is megtekinthetők a Szentegyház utcai kiállítóterben. Az európai szinten is számon tartott barokk örökséget a jezsuita, piarista hagyatékok egészíti ki, főként 17–18. századi ötvöstárgyak és textiliák. A tárlat látogatója megcsodálhatja az erdélyi és külföldi műhelyekben készült miseruhákat, liturgikus tárgyakat, ötvösmunkákat is. Erdékesek és értékesek a kiállított levéltári anyagok, több évszázados dokumentumok, okiratok, IX. Bonifác pápa búcsúengedélyétől kezdve egy

Naponta több ezren látogattak ki a Farkas utcában szervezett eseményekre, ahol többek közt koncerteket láthattak, kézművesektől vásárolhattak

1372-ből származó, pergamenre írott oklevél. A kiállítást a tavaly elhunyt Kovács Sándor főesperes kezdeményezte. A Szent Mihály-templom és a piarista templom liturgikus tárgyait bemutató kiállítás a magyar kormány támogatásával jött létre.

Erdélyi arisztokraták portréi

Népszerűnek bizonyultak a magyar napokon a Művészeti Múzeumban megnyitott kiállítások is. Közülük is kiemelkedett az Arisztokrata portrék című tárlat, amely a 18. századi erdélyi portréfestészet néhány maradandó alkotását mutatta be a Bánffy-palotában található múzeum egyik emeleti termében. A tájképek és csendéletek mellett a barokk korban Erdélyben is népszerű volt – elsősorban az arisztokrácia körében – a portrék megrendelése a kor népszerű festőitől. Igaz, a művészek sok esetben ismeretle-

nek maradtak az utókor számára, de a mostani kiállításon is láthatunk alkotást például idősebb és ifjabb Franz Neuhausertől, akiknek neve ma is jól cseng a művészetkedvelők körében. Erdélyben a portréfestészet annak köszönhetné népszerűségét, hogy a főurak utazásaik alkalmával megcsodálhatták a nyugat-európai arisztokraták impozáns arcképcsarnokait, majd ezekből ihletődve rendelték maguknak és családtagjainak portrékat. Nyilván az alkotások akár korabeli fényképeknek is felfoghatók, bár egy-egy arckép jóval többet mond el modelljéről, mint pusztán azt, hogyan nézett ki tulajdonosa. Hiszen a festményre az alkotó becsapódott adott esetben a környezetet, különféle tárgyakkal emelte ki a modell tulajdonságait (a könyv például a műveltséget jelentette), így módon az alkotás egyben jellemrajz is lett. A jól képzett festők bizonyos szabályokat követtek, a megrendelő arca például minden esetben kiemelkedik az összképből. A korabeli művészeknek egy-egy portré elkészítése egyben egyfajta vizsgának is számított, hogy kivívják kortársaik elismerését.

A barokk kor jellemzői – pompa, elegancia, nagyzás – a festményeken is megjelenik. A művek nemcsak az ábrázolt személy jellemvonásait őrzik meg, hanem bemutatták megrendelőjének társadalmi rangját, érdeklődési körét, beállítottságát is. A bécsi divatnak megfelelően a portréfestők nagy hangsúlyt fektettek a modell megjelenésére, az arc ábrázolására, a luxus bemutatására is. Az ábrázolt személy általában megszokott környezetében látható, bútoroktól, drapériáktól körülvéve, de nem ritka

az sem, hogy a háttérrel a természet jelenti. Utóbbinak egyik nagyszerű példája a tárlaton is kiállított, ifjabb Franz Neuhauser által festett portré, amely Wesselényi Miklósné Cserei Helénát ábrázolja háttérben a Wesselényi zsibói kastélyával. A mű 1799-ben született, ebben a periódusban az osztrák származású festő a zsibói kastély belsejének freskóin dolgozott, így módon kapta a bárónő portréjának elkészítésére a megrendelést – tudtuk meg a tárlatvezetésen Alexandra Sárbu művészettörténészről.

A tárlaton tíz festményt állítottak ki, köztük idősebb Franz Neuhauser alkotását, amely a marosújvári Teleki–Mikes-kastélyt és annak környezetét ábrázolja. Ám e festmények az elhelyezése a portrék mellett nem volt véletlen: tematikájában összefügg az erdélyi arisztokráciával, ugyanakkor egyfajta átmenetet képez a barokk tájkép- és portréfestés divatja között.

Palacsinta és futóverseny

A kiállítások nyújtotta álomvilágból akkor zökkentünk vissza a valóságba, amikor enni szerettünk volna a magyar napokon felhúzott gyorsétkezdék egyikében. A romániai infláció mértéke például a palacsinta árán is lemérhető (15 lej), hiszen ez – és minden egyéb – az árusoknál évről-évre drágul. De még egy szelet zsíros kenyér is négy lejbe került...

Futni viszont tele hassal nem lehet. Mintegy 350 futó vett részt az idén először megszervezett KMN-Donaton Futóversenyen. A több korcsoportban és kategóriában versenyzők a belváros utcáin próbálhatták ki állóképességüket. A versenyzők

1,8, 5 és 10 kilométeres távokon mérhették össze erejüket. A regisztráció után minden résztvevő karszalagot, a célbaérés után pedig érmet és a magyarnapos ökörsütésre szóló kóstolójegyet kapott, valamint – a Főti Kézműves Sörfőzde felajánlásának köszönhetően – kézműves sört is kóstolhatott. A legenda szerint mintegy 400 évvel ezelőtt a Hója-erdőnél legeltető Donát egy éjszaka felfigyelt a Törökvágásnál Kolozsvárra támadó török seregre. A hős pásztor lélekszakadva futott be a városba, riasztotta az embereket, majd holtan összerogyott, de a katonaságot hamar szertrombitálták, s az ellenséget elkergették. Az utat, amelyet megtett, ma is Donát útnak nevezzük. A Kolozsvári Magyar Napok ideje alatt augusztus 25-én 11 órától a futóverseny által az ő emléket idézték fel.

Záróra

A több száz program közül nehéz volt válogatni, mindegyikre ellátogatni pedig lehetetlen. Mindenki igyekezett saját izlését és érdeklődési körét kielégíteni, ami nem is bizonyult nehéz feladatnak, hiszen koncertektől elkezdve könyvbemutatókon át az érdekesítő előadásokig volt miből választani. A Főter alomlyan népünnepe helyszínévé vedlik minden évben, idén is több ezer ember volt kíváncsi a 25 éves kolozsvári Knock Out zenekar, Lovasi András, Szabó Balázs és bandája, Rúzsa Magdi, Keresztes Ildikó, Révész Sándor, Demjén Ferenc, a Bagossy Brothers Company koncertjére. Egyébként három kültéri, zenei színpadon összesen 35 koncertre került sor, amelyek a legkisebbektől a felnőttekig mindenkit megszólítottak.

A 9. Kolozsvári Magyar Napok augusztus 26-án a 100 Tagú Cigányzenekar koncertjével ért véget. „Madártávlatból nézve az ünneplő kolozsváriakat és mindazokat, akik hazatértek, vagy ellátogattak a kincses városba, ugyanazt érzem, mint mindannyiszor az elmúlt napok együttélései alatt: számomra itt a világ közepe és a legcsodálatosabb közönsége, amely Mátyás király szobra alatt évről-évre erősebb közösséggé kovacsolódik. Boldog és büszke vagyok, hogy közjűk, közetek tartozom!” – írta az esemény utolsó napján Facebook-bejegyzésében Gergely Balázs főszervező. Gondolataihoz mindannyian csatlakozhatunk, akik évről-évre belekóstolunk az egyre gyarapodó kínálatba.

A zsoboki fotótábor résztvevői a Stars Galériában állították ki munkáikat

Vassy Zoltán könyvkereskedő a futóversenyen sem vallott szégyent